

Torgny gör vågen
Starta Vågen T-shirts

Största idrottsaktionen någonsin

INFOVÅGEN

Allas rätt att vara med

En av idrottens viktigaste uppgifter är att betona gemenskapens och kamratskapens betydelse. Självklarheter som ibland glöms bort i jakten på idrottsliga resultat.

I projektet "Allas rätt att vara med", som är ett delprojekt i Starta Vågen, tas attityder och värderingar upp. Hur man bör förhålla sig till sin omgivning för att inte medverka till mobbing eller rasism.

- Vi vill medverka till att dagens ungdomar så småningom blir medvetna föreningsledare som kontinuerligt för diskussioner i etiketsatsningens anda, säger **Camilla Hagman**, projektansvarig.

För att nå ambitionerna kommer material för olika åldersgrupper att produceras. För de yngsta (7-10 år) ett barnanpassat häfte med förslag på aktiviteter och rollspel som barnen själva kan göra utifrån enkla frågeställningar kring mobbing och att inte få vara med. **Madeleine Göranzon** illustrerar och använder egna sagofigurer som utgångspunkt.

För tonårsgruppen (13-20 år) produceras ett studiematerial, "Vågen rullar". Materialet har i innehåll och frågeställningar vissa

likheter med materialet "Starta vågen" som är anpassat för en något yngre åldersgrupp, 10-15 år. "Vågen rullar" kommer att utformas som en tidning där innehållet tar upp realistiska händelser i en förening. Ungdomarna kommer att lotsas fram till ställningstaganden i de olika beskrivna situationerna genom enskilda funderingar och gemensamma diskussioner.

En video kommer att produceras som en intresseväckare för etikfrågor, främst riktat till ungdomar i tonåren (13-20 år). Videon är också tänkt att kunna användas som diskussionsunderlag.

Materialen kommer att finnas färdiga i augusti 1996 och kan då beställas genom SISU Idrottsböcker.

INFOVÅGEN

Infovågen utges av Starta Vågen - Idrottens etiketsatsning, som är ett gemensamt RF och SISU projekt.

Ansvarig utgivare Lars Röhne

Redaktion Sten Feldreich och Åsa Wallin

Layout Jan Lindén

Hälsingland:

Vågens unga ambassadörer

Vågen för bättre etik och moral sveper redan över Hälsingland. Under våren kommer de elva informatörer, som rekryterades och utbildades i höstas, att ge sig ut med information. Det sker ute i föreningarna i träffar som SISU anordnar i lagsporterna fotboll, bandy, ishockey, innebandy och basket i länets fyra hörn. Träffar där ungdomsledare får ta del av informationen och sedan vidarebefordra den ut i sina föreningar.

- *Vi hoppas mycket på projektet och intresset är stort där det redan hunnit starta*, säger **Kjell Lundin**, som arbetar åt SISU i Bollnäs.

- *Det är en fördel att de utbildade informatörerna själva är unga aktiva idrottare*, tror **Härje Lindgren**, fotbollsledare och SISU-anställd i Hudiksvall.

- *Det är viktigt med förebilder och den här gruppen informatörer står med all säkerhet närmare ungdomarna än vad vi som är lite äldre gör*.

Starta Vågen kommer att pågå hela våren och till sommaren planeras en stor manifestation för hela landskapet.

Jämtland/Härjedalen

Torgny gör vågen

Torgny Mogren, Janne Ottosson, Kristina Andersson och Ylwa Nowén det är några av länets toppidrottare som har varit med och startat Vågen i Jämtland/Härjedalen.

- *Kan vi samla goda förebilder, som barn och ungdom ser upp till, att aktivt ta ställning mot doping, våld och utslagning har vi redan kommit en bit på väg*, säger **Helene Olsson**, konsulent på SISU

Jämtland/Härjedalen och projektledare för Starta vågen i länet. Samtliga ungdomsledare i Östersunds kommun var inbjudna till en första kommunträff i Sporthallen där de fick träffa några av länets representanter i Landslag Mot Våld och få en presentation av projektet och tips och idéer hur de kan gå vidare med etiksatsningen i sina egna föreningar.

I Jämtland/Härjedalen kommer alla åtta kommuner få möjlighet att samla sina idrottsledare till en starta vågen kick-off i liknande upplägg.

- *Det känns naturligt att ställa upp*

på det här och jag gör det med gott samvete, säger slalomåkaren **Kristina Andersson**.

Västergötland:

Största idrottsaktionen någonsin

Största gemensamma idrotts-satsningen någonsin i Sjuhäradsbygden. Det blev resultatet när Starta Vågen-projektet drog igång i Västergötland. För en kväll lämnade idrottsfolket träningen, låste in sina redskap, bollar och klubbor för att träffas och starta vågen som handlar om rent spel. Idrotten har en unik situation. Ungdomar kommer frivilligt på sin fritid till oss för att utöva vad de gillar tillsammans med sina bästa kompisar.

- *Det ger ett utmärkt läge att tillsammans bygga en gemensam grund vad gäller kompisskap och etik*, säger **Dan Skogman**, utbildningskonsulent för SISU Västergötland. Uppslutningen och uppmärksamheten var enastående kring den jättemanifestation som SISU förberett under ledning av **Dan Skogman, Per Jagemark och Ulf Bank**.

Total täckning i lokalpressen, cirka tio rejäla programinslag i lokalradion, ett i Sportradion P4, samt inslag på lokal-tv och Västnytt.

- *Enormt. Men roligast är nog all den uppskattning och uppmuntran vi fått av människor som normalt står utanför idrotten*, säger Dan Skogman.

Budskapet, att idrotten tänker ta sitt ansvar när det gäller etik, normer och värderingar i samhället har verkligen gått hem långt utanför idrottens vanliga kretsar.

Manifestationen i Borås blev ett utmärkt bevis på idrottens samhällsnytta och trovärdighet.

Nyckeln är god planering

Närmare 700 besökare, bland dem idrottsledare, tränare, elitidrottare, politiker och beslutsfattare. Alla fanns i Bäckängsskolan i Borås den första februari när Starta Vågen fick en lysande start i Västergötland. Noggrant förarbete var nyckeln till framgång bakom jättemanifestationen. Bland annat fick alla 500 idrottsklubbar i

Sjuhäradsbygden en skriftlig inbjudan.

Innan manifestationen hade ungdomsledare som representerar olika idrotter fått specialutbildning och information om projektets upplägg. Tanken är att dessa representanter ska påbörja Starta Vågenstudier med idrottsungdomar i sin förening. På så sätt blir det många lokala vågar ute i idrottsföreningarna.

KDS belönar SISU-medarbetare

Idrottens krafttag mot våld, rasism och droger har gett eko utanför den egna rörelsen. Varje år delar KDS i Älvsborgs län ut ett pris för fina samhällsinsatser. Det priset "årets vitsippa" går i år till **Dan Skogman**, SISU Västergötland, för hans arbete med Starta Vågen.

Elfsborg satsar på rent spel

Fotbollsföreningen Elfsborg har inte varit något föredöme i etksammanhang. Det ska bli ändring på det i år, man vill gärna förknippas med de värderingar som Starta Vågenrörelsen står för. Elfsborgs tränare **Anders Linderoth** är självkritisk:

- *Jag har skickat ut fel signaler till spelarna. Nu kommer jag aktivt att arbeta för en förändring. Det gäller för alla att inse att domaren har en roll - spelarna en annan*.

Elfsborg funderar på att införa ett internt bötesystem vad gäller varningar och utvisningar.

Fair Play

Tankar om fair play från en elev i Strömskolan i Kinna, årskurs sex:

"Det var fotbollsmatch i söndags. Vi spelade mot ett lag som var ett år yngre än oss. En liten kille hade bollen och jag ryckte tag i hans tröja så att han ramlade. Domaren såg inget så jag fortsatte mot mål. Jag sköt ett hårt skott och bollen gick rätt i mål! Vi vann matchen med ett noll och jag blev hjälte.

Killens lagkamrater klagade på honom och frågade varför han skulle ramla just då när han var på väg att göra mål. Han nämnde inget om mig för han ville inte skylla på någon annan att han hade ramlat.

Jag själv ångrade mig väldigt mycket och jag tyckte verkligen inte att vi vann rättvist. Så vi var inte värda våra medaljer."

"En som ångrar sig"

Våldets konsekvenser

Vi har tillsammans med Lands-tinget producerat en videofilm "Våldets konsekvenser" som belyser de faktiska konsekvenserna av t ex ett "slag på käften".

Vad händer egentligen?, Hur ser det ut?, Vilka blir konsekvenserna?

Paolo Roberto, boxare och medlem i Landslag mot våld samt **Sören Carlsson**, chef för Södersjukhusets akutmottagning kommenterar. Filmen är tänkt att användas vid t ex förenings- och skolbesök. "Våldets konsekvenser" kommer att distribueras under våren. Information lämnas av **Owe Stjernström**, tel 08-605 61 63.

Engagera arbetslösa i etikprojektet

En av grundtankarna med Starta vågen-satsningen är att arbetslösa ungdomar (idrottare) skall engageras. För att underlätta och ge samlad kraft till detta har vi tillsammans med länsarbetsdirektör **Göran Petterson** tagit fram ett grundmaterial där respektive distrikts kontaktpersoner vid länsarbetsnämnden finns angivna. Om, DF, SISU-d och SF gör en gemensam satsning kan detta bli kraftfullt.

Information kan rekvireras av **Owe Stjernström**, tel 08-605 61 63.

Etiksymposiet

Doping, filmningar, rasistiska tillmäten, tveksamma skatteaffärer...

Hur står det till med etiken inom idrotten?

Dessa frågeställningar belyses på Idrottens etiksymposium den 9-10/3. Bland de medverkande märks, förutom representanter för idrottens organisationer, idrottsminister Marita Ulvskog samt kända idrottsprofiler som Tommy Sandlin, Paulo Roberto och Pia Nilsson.

Temadag för SF

Den 19/4 anordnas en temadag för specialförbunden. Information om Starta Vågen satsningen samt möjlighet till erfarenhetsutbyte står på dagordningen.

Inbjudan skickas ut inom kort.

Starta Vågen T-shirts

Kampanj T-shirt med Starta vågen logon finns nu att köpa via NeH.

Priset är 29:- inkl.moms och tröjan finns i två utföranden.

Kontakta NeH för information och beställning, tel: 0582-146 00.

Aktiviteter

Informera oss om dina Starta Vågen aktiviteter. Har ni kick-off, presskonferens, utställning eller någon annan aktivitet på gång?

Skicka inbjudan, pressklipp eller annan info till Starta Vågen kansliet så sprider vi denna vidare.

Bra föreläsare?

Vi har fått många förfrågningar gällande förslag på föreläsare.

Vi har för avsikt att upprätta en förteckning över föreläsare.

Vi behöver därmed Din hjälp med tips om föreläsare inom olika områden.

Har Du varit på någon bra föreläsning? Kanske föreläser Du själv?

Faxa, ring eller skriv till Starta Vågen-kansliet.

Highlights

"Highlights" är ett hjälpmedel för exponering av Starta Vågen material t.ex. i samband med kick-offs, utställningar etc.

Kostnad 1.800:-/styck.

Önskar Ni kompletterande information kontakta **Åsa Wallin**, tel 08-605 61 06.

Verktyslådan

Affisch & Folder som presenterar Starta Vågen satsningen beställs av Karin Eriksson, RF:s Kundservice, tel: 08-605 60 00, fax 08-605 62 00.

Här kan Du även rekvirera idrottens nya idéprogram "**Idrotten Vill**". 1-20 ex av "Idrotten Vill" erhåller Du kostnadsfritt därefter kostar varje ex 25:-.

Ingen kostnad utgår för folder och affisch. Porto och expeditionsavgift tillkommer dock.

Grafisk manual innehållande disketter med Starta Vågen logon samt information om "Highlights" som är ett hjälpmedel för presentation av Starta Vågen material kan Ni rekvirera via Åsa Wallin, tel 08-605 61 06.

Starta vågen t-shirt kostar 29:-/styck och kan beställas via NeH, tel 0582-146 00.

Nästa nummer ute den
20 mars 1996